



BAYAT

Nº 23 (651)



Kəmaləddin Qədim

HARACANDI BU HAQQ ADLI NƏRDİVAN...

Bu zaman ki, bu vaxt ki var, sınağa
Günlə, ayla, illə çəkir adamı.
Gah tutdurur el içində qınağı,
Gah çıçaklı, gülle çəkir adamı.

Bağban gəzir yiyəsiz bağ özünə,
Yer tapamır başda papaq özünə.
Bu qara yer, qara torpaq özünə
Şirin-şirin dillə çəkir adamı.

İp əlində, itirilib uc artıq,
Nəsibini, qismətini quc artıq.
Bir yandan da günah artır, suç artır,
Dayaq çəkir, şillə çəkir adamı.

Hər arzuyla varılmayır başa, yox,
Hər adamdan çıxmır könlüpaşa, yox.
Göyçə yoxdu, Laçın yoxdu, Şuşa yox,
Ax, nə qəfil gullə çəkir adamı...

Adam ki var, var olduqca dərdi var,
Dərddən yana quruluru hər divan?
Haracandi bu haqq adlı nərdivan,
Lap sonuncu pillə çəkir adamı...

SƏNİ QISQANIRAM ŞEİRLƏRİMƏ

Bilmirəm nədəndi zaman-zaman, qız,
Səni qisqanıram şeirlərimə...
Məndən şeir istəyen, şeir uman qız,
Səni qisqanıram şeirlərimə...

Harada xətri var, xətrində sənsən,
Sənsən qoxusunda, ətrində sənsən.
Hər şah misrasında, sətrində sənsən,
Səni qisqanıram şeirlərimə...

Necə zirvə yapılıb yəni, gör necə,
Başında dumani, çəni gör necə...
Əlçatmaz eyləyib səni gör necə,
Səni qisqanıram şeirlərimə...

Elə, iman kimi, din kimidilər,
Elə, ömür kimi, gün kimidilər.
Əyninə yapışan don kimidilər,
Səni qisqanıram şeirlərimə...

Görürlər nətəhər yanır, alışır,
Özüylə nətəhər küsür, barışır.
Vallah, kim oxuyur səndən danışır,
Səni qisqanıram şeirlərimə...

Canları mənnəndi, qanları mənnən,
Elə yarıdlılar, tən yarı mənnən.
Yaman çox sevirsən onları mənnən,
Səni qisqanıram şeirlərimə...

Aşıqəm, tək dərdli ozan deyiləm,
Tək elə söz deyib, yozan deyiləm.
Daha sənə şeir yazan deyiləm,
Səni qisqanıram şeirlərimə...

HARAMA YARAŞIR DAHA CƏNNƏTİN

Bilirsən, varımı-yoxumu, Tanrı,
Mən necə yadların-yadına verdim...
Cismimi torpağa, ruhumu, Tanrı,
Göylərin yeddinci qatına verdim.

Tutmadı biri də naxışlarını,
Yığırıam yollardan baxışlarını.
Kimsələr görməyən göz yaşlarını
Yanan ürəyimin çatına verdim.

Canım alınsa da qadam yerinə,
Dərd, bəla gəlsə də müdam, yerinə.
Qoydum hər yetəni adam yerinə,
Nəyim var adamlıq adına verdim.

Böldüm qismətimi çörək istəyen,
Yapışdım qolundan kömək istəyen.
Məndən könül uman, ürək istəyen,
Mən onu sevdiyim qadına verdim.

Harama yaraşır daha cənnətin,
Verməz istəsem də yaxa, cənnətin.
Mən ki, canımdan da baha cənnəti
Bu fani dönyanın badına verdim...

BU GÜNDƏ GƏLMİRƏM DEYƏ

Saçlarına qar ələnir,
Qişına şukr, İlahi...
Düşüb-çıxdığım bərkinə,
boşuna şukr, İlahi...

Bu ağaca, yarpağına,
Bu kişiye, papağına.
Bu dərbədər torpağına,
daşına şukr, İlahi...

Bu nə sevda-üzüldüyüm,
Bu nə sirdi-özüldüyüm?
İnsafsızca düzüldüyüm
qurşuna şukr, İlahi...

Vermədin çölü çölçüyü,
Bu Məcnun, dəli çölçüyü.
Şukr, ölçüyün ölçüyü,
arşına şukr, İlahi...

Ələklə əlbirəm deyə,
Göyündə xəlbirəm deyə.
Bu gündə gəlmirəm deyə
qarşına, şukr, İlahi...

BELƏ SEVİLMƏZDİ BƏNDƏ, BİLIRDİM

Bu sevgi deyilən səndə bir cürə,
Elə bir cürəyi məndə, bilirdim...
Elə günahkardin sən də bir cürə,
Nə qədər suçluydum mən də, bilirdim...

Nə ürək əvvəlki ürək deyildi,
Nə sən yixılana dirək deyildi...
Bilirdim, bələdçi gərək deyildi
görünən, tanınan kəndə, bilirdim...

Bax, özün bu boyda, adın bu qədər,
Təmin bu qədərmış, dadın bu qədər...
Belə öyülməzdi qadın bu qədər,
Belə sevilməzdi bəndə, bilirdim...

DEMƏK Kİ, YAZIYA POZU YOXUYUMUŞ...

Nələri itirdim, nələr çıxandan,
Elə bil heç izi-tozu yoxuymuş...
Yoxuymuş, mən sürən ömrə adında
dünyanın bir çürük qozu yoxuymuş...

Gəldi bu gələn də haramın üstdə,
Yığdı batmanları qramın üstdə.
Heç bunun hərdən bir yaramın üstdə
səpməyə bir çimdik duzu yoxuymuş...

Oyunmuş nə varsa, oyun, əzəldən,
Qurtara bilmirik boyun əcəldən.
Qoyunmuş sanki bu qoyun əzəldən,
O tifil, südəmər quzu yoxuymuş...

Elə haq dediyin üzüldü bitdi,
Ya ləldi, gövhərdi, qızıldı, bitdi...
Bu da bir şeirdi, yazılıdı, bitdi,
Demək ki, yazıya pozu yoxuymuş...

SƏN DAHA GÖZƏLSƏN KOLUNUN ÜSTDƏ

Elə belə olur sevginin geci,
Çox gelme mən adlı qulunun üstdə.
Ha istə, arzula, könlündən keçir,
Bir daha çıxmaram yolunun üstdə...

Önündə şans, qismət, seçim dopdolu,
Get yaşa onlarnan keçin dopdolu.
Sevgiyə doludu için, dopdolu,
Nə işim qalıbdı dolunun üstdə...

Baxma ki bu dərdim-sərim uğruna,
Bir cürə şəhiddi şeirim uğruna.
Nəyim var qurbanlıq verib uğruna
Ölə ki bilmirəm qolunun üstdə...

Dözərəm, bir ömrə görmərəm səni,
Gəlib yuxuna da girmərəm sənin.
Elə gül kimi qal, dərmərəm səni,
Sən daha gözəlsən kolunun üstdə...

BAXMA YANAN ORDA YANAR...

Gör hələ bu yurd həsrəti
Neylər mənim ürəyimdə...
Tutub saxlar bu dünyani,
Əylər mənim ürəyimdə.

Yoxmuş, bundan betər yoxmuş,
Bir özgə qəm-kədər yoxmuş.
Bir qarış yer qədər yoxmuş
Göylər mənim ürəyimdə.

Nə havadı zaman çalar,
Verməz fürsət, aman, çalar.
Susmaz tarlar, kamançalar,
Neylər mənim ürəyimdə.

Sevdim soyuq, sərt üzünü,
İstisini, bürküsünü.
Hər gün öz son türküsünü
Söylər mənim ürəyimdə.

Hərə bir cür dərdə yanar,
Lal da yanar, kor da yanar.
Baxma yanana orda yanar,
Göynər mənim ürəyimdə...

HƏLƏ DƏ ÇƏKİRƏM SƏNİ...

Baxma belə uzaqdasan,
Harayla, çağır, gelirsən...
Bir həzin meh kimi əsir,
Yağıştək yağır, gelirsən..

Qaşın-gözün şeirdilər,
Neynim, mənim deyildilər.
Çox zalımsan deyirdilər...
Mənəmi fağır gelirsən.

Bir başqayam sən gələndə,
Gəlsə də dərd-sər gələndə.
Sanıram ki hər gələndə
Son gelir, axır gelirsən...

Elə də çəkirəm səni,
Belə də çəkirəm səni.
Hələ də çəkirəm səni
Ömrümdən ağır gəlirsən...

DİPDİRİDİ MƏZAR MƏNDƏ...

Çərxindən dönübmü fələk,
Gəlib eylər güzar məndə?
Necə meydan sulamaqda,
Gör necə işgüzər məndə...

Gələn qaçqın, köçkünlər gələr,
Solğun gələr, keşkin gələr.
Aradabir xoş gün gələr
itər məndə, azar məndə...

Hər birinə yer başqadı,
Aşkar başqa, sərr başqadı.
Çəkilməkdə bir başqadı
bu dərd məndə, azar məndə...

Bu həvəsi-yol ver elə,
Bu nəfəsi-al, ver elə.
Bu da bir cür alver elə,
Bu da bir cür bazar məndə...

Boğazında ip-diriyəm,
Mən də belə tip diriyəm.
Ölməmişəm, dipdiriyəm,
Dipdiridi məzar məndə...

GÜLÜM, DUR YOLA SAL, ÖTÜR GECƏNI...

Baxma ki mənim ən zülmət yerimdin,
Gəl, yenə özünlə getir gecəni.
Ən şirin söz yerim, səhbət yerimdin,
Sevmişəm tek sənə xətir gecəni...

Yaman öyrətmədin özünə belə,
Salmışdin çölünə, düzünə belə.
O nurlu, işqli üzünə belə,
Çətir eyləsən də, çətir, gecəni...

Bilərdim ən gözəl yer desəydiłər,
Ayağın altına gor desəydiłər.
Verərdim gözümü ver, desəydiłər
Götür əvəzinə, götür gecəni...

Nədən sevirdim ki mən axı, nədən,
Sənli suçu nədən, günahı nədən?
Hələ də bilmirəm Allahım nədən,
Gündüzün üstünə örtür gecəni?..

Gör necə qalmışam, necə, yol üstdə,
Geləsi nə var ki vecə, yol üstdə?
Səhərə az qalib...gecə yol üstdə...
Gülüm, dur yola sal, ötür gecəni...